2025/2059

24.10.2025

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2025/2059,

30. september 2025,

mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL artikli 34 kohaldatavust lepingute suhtes, mis sõlmitakse teatavate posti- ja muude teenuste osutamisega seotud tegevuste kohta Eestis

(teatavaks tehtud numbri C(2025) 6542 all)

(Ainult eestikeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivi 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ, ([1]) eriti selle artikli 35 lõiget 3,

olles konsulteerinud riigihangete nõuandekomiteega

ning arvestades järgmist:

1. **ASJAOLUD**

(1) 1. aprillil 2025 esitas Eesti Vabariik, keda esindab rahandusministeerium, AS Eesti Posti (edaspidi „Eesti Post“ või „taotluse esitaja“, mis on ettevõtja, kelle tegevust taotlus hõlmab) nimel komisjonile direktiivi 2014/25/EL artikli 35 lõike 1 kohase taotluse (edaspidi „taotlus“). Nagu on nõutud komisjoni rakendusotsuse (EL) 2016/1804 ([2]) artikli 1 lõikes 1, sisaldab taotlus selle rakendusotsuse I lisas sätestatud teavet.

(2) Taotluse esitaja on Eestis postiteenuste osutaja ja võrgustiku sektori hankija direktiivi 2014/25/EL artikli 4 lõike 2 tähenduses. Eesti Post on Eestis ainus universaalteenuste osutaja ([3]). Taotluses on käsitletud teatavaid postiteenuseid ja muid teenuseid kui postiteenuseid, nagu viidatud direktiivi 2014/25/EL artikli 13 lõike 1 punktides a ja b ning artikli 13 lõike 2 punktides b ja c, mida taotluse esitaja osutab Eesti territooriumil. Taotluses kirjeldatakse järgmisi asjaomaseid teenuseid:

a) riigisisesed postipakkide kättetoimetamise (tava- ja kiir)teenused;

b) rahvusvahelised postipakkide kättetoimetamise (tava- ja kiir)teenused (saabuvad, väljuvad);

c) trükkimis- ja pakendamisteenused;

d) kolmandate ja neljandate isikute logistikateenused (rahvusvaheline äri).

([1]) ELT L 94, 28.3.2014, lk 243, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj.

([2]) Komisjoni 10. oktoobri 2016. aasta rakendusotsus (EL) 2016/1804, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL (milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid) artiklite 34 ja 35 kohaldamise üksikasjalikke eeskirju (ELT L 275, 12.10.2016, lk 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2016/1804/oj).

([3]) Eestis moodustavad universaalse postiteenuse järgmised riigisisesed ja rahvusvahelised postiteenused: kuni 2 kg kirisaadetise edastamine liht-, täht- ja väärtsaadetisena; kuni 20 kg postipaki edastamine täht- ja väärtsaadetisena (vt UPT tüüptingimused _alates 1.5.2020). Need tooted kuuluvad Ülemaailmse Postiliidu võrgustiku kaudu kättetoimetatavate riigisiseste ja rahvusvaheliste postipakkide teenuste tellimuse raamesse. Vt taotluse esitaja 3. ja 8. septembri 2025. aasta e-kirjad.

(3) Seoses rahvusvaheliste postipakkide (tava- ja kiirpostiteenused) kättetoimetamise teenuste (sissetulevad, väljuvad) kategooriaga märkis taotluse esitaja pärast komisjoniga toimunud korduvat teabevahetust, et olles selle kategooria läbi vaadanud, ei soovi ta postipakkide kättetoimetamise rahvusvahelisi kiirteenuseid taotlusesse enam kaasata ([4]). Seepärast käsitleb käesolev otsus kõnealuse teenusekategooria puhul üksnes rahvusvahelisi postipakkide tavapärase kättetoimetamise teenuseid (vt põhjendus 22 ja punkt 3.2.1.3).

(4) Rahvusvaheliste postipakkide tavapärase kättetoimetamise teenuste osas väidab taotluse esitaja, et see kategooria hõlmab kuni 2 kg kaaluva sisuga maksikirjade kättetoimetamist, mis kuulub Eesti Posti osutatava universaalse postiteenuse alla, sest neid maksikirju võib *de facto* käsitada eriti väikeste postipakkidena, ([5]) mille kättetoimetamine toimub rahvusvaheliselt ([6]). Komisjon nõustub taotluse esitaja seisukohaga, et maksikirju ja eriti väikesi postipakke tuleks käsitada sama turu osana, kuid neid tuleks eristada rahvusvaheliste postipakkide tavapärase kättetoimetamise teenustest (vt punkt 3.2.1.4).

(5) Seoses kolmandate ja neljandate isikute logistikateenuste (rahvusvaheline ärisegment) kategooriaga tunnistas taotluse esitaja pärast korduvat teabevahetust komisjoniga, et direktiivi 2014/25/EL ei kohaldata enam lepingute suhtes, mis sõlmitakse kolmandate ja neljandate isikute logistikateenuste osutamiseks, ning nõustus, et erandi kohaldamisala tuleks piirata, jättes selle kategooria taotlusest välja ([7]). Seetõttu käesolevas otsuses seda kategooriat ei käsitleta.

(6) Taotlusele ei olnud lisatud põhjendatud seisukohta, mille oleks vastu võtnud sõltumatu riiklik ametiasutus, kellel on pädevus kõnealuse tegevuse valdkonnas. Selline ametiasutus analüüsiks põhjalikult tingimusi direktiivi 2014/25/EL artikli 34 lõike 1 kohaldamiseks kõnealuse tegevuse suhtes kooskõlas sama artikli lõigetega 2 ja 3. Kuna direktiivi 2014/25/EL artikli 34 lõike 3 esimese lõigu kohaselt eeldatakse käesoleval juhul vaba juurdepääsu turgudele ning puudub sõltumatu riikliku ametiasutuse põhjendatud seisukoht, peab komisjon kooskõlas nimetatud direktiivi IV lisa punkti 1 alapunktiga a ja punkti 1 teise lõiguga võtma taotluse kohta vastu rakendusotsuse 105 tööpäeva jooksul.

(7) Direktiivi 2014/25/EL IV lisa punkti 1 kolmanda lõigu kohaselt algab rakendusaktide vastuvõtmise tähtaeg esimesel tööpäeval, mis järgneb kuupäevale, mil komisjon saab artikli 35 lõikes 1 osutatud taotluse, või kui taotlusega esitatav teave ei ole täielik, siis tööpäeval, mis järgneb täieliku teabe saamisele. Algne tähtaeg lõppes seega 8. septembril 2025 ([8]). Ent kuna komisjonil oli vaja saada ja kontrollida lisateavet, pikendati taotluse esitaja nõusolekul tähtaega 30. septembrini 2025 ([9]).

(8) Pärast, seda kui komisjon küsis 9., 14., 22., 24., 28. ja 30. aprillil 2025, 5., 8. ja 27. mail 2025, 3., 5., 10., 12., 16., 19. ja 24. juunil 2025 ning 1. ja 7. juulil 2025 e-posti teel selgitusi, esitas taotluse esitaja oma vastused ja lisateabe e-posti teel 11., 16., 17., 25. ja 30. aprillil 2025, 7. ja 15. mail 2025, 2., 6., 10., 12., 16., 18., 19., 26., 27. ja 30. juunil 2025; 3. ja 9. juulil 2025; 29. augustil 2025, 3., 4., 5. ja 8. septembril 2025.

([4]) Taotluse esitaja 16. aprilli 2025. aasta e-kiri.

([5]) Kooskõlas Ülemaailmse Postiliidu konventsiooniga (vt guidePostalTransportEn.pdf) kaaluvad postipakid kaaluvad 0–20 kg (soovi korral 30 kg), samas kui väiksed pakid kaaluvad 0–2 kg. Eriti väiksed postipakid kuuluvad kergekaaluliste postipakkide kategooriasse. Käesolevas otsuses hõlmab kategooria „eriti väiksed postipakid“ kuni 2 kg kaaluvaid ja kaupa sisaldavaid pakke. Nende toodete kirjelduse kohta vt asjaomaste ettevõtjate veebisaite: UPT tüüptingimused _alates 1.5.2020; Kalkulaator – DPD ja Postipakkide hinnad | Eesti ja Euroopa | SmartPosti.

([6]) Taotluse esitaja 29. augusti 2025. aasta e-kiri.

([7]) Taotluse esitaja 16. juuni 2025. aasta e-kiri.

([8]) Teade taotluse kohta, mis käsitleb direktiivi 2014/25/EL artikli 34 kohaldatavust — Eesti Vabariigi taotlus (ELT C, C/2025/2295, 15.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2295/oj).

([9]) Teade taotluse kohta, mis käsitleb direktiivi 2014/25/EL artikli 34 kohaldatavust — Rakendusaktide vastuvõtmiseks ette nähtud ajavahemiku pikendamine (ELT C, C/2025/5047, 15.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5047/oj).

2. **ÕIGUSRAAMISTIK**

(9) Direktiivi 2014/25/EL kohaldatakse selliste lepingute sõlmimise suhtes, mis on seotud postiteenuste ja muude teenuste osutamisega, tingimusel et viimati nimetatud teenuseid osutab üksus, mis osutab ka postiteenuseid direktiivi 2014/25/EL tähenduses, välja arvatud juhul, kui see tegevus on hõlmatud kõnealuse direktiivi artikli 34 kohase erandiga.

(10) Direktiivi 2014/25/EL artikli 34 lõike 1 kohaselt ei kohaldata direktiivi lepingute suhtes, mille eesmärk on võimaldada tegevust, mille suhtes kõnealust direktiivi kohaldatakse, kui liikmesriigis, kus seda tegevust teostatakse, on see tegevus otseselt avatud konkurentsile turgudel, millele juurdepääs ei ole piiratud.

3. **HINDAMINE**

(11) Otsuses lähtutakse 2025. aasta septembri õiguslikust ja tegelikust olukorrast ning taotluse esitaja ja avalikult kättesaadavast teabest. Otsuse võib läbi vaadata, kui olulised muutused õiguslikus või tegelikus olukorras tingivad selle, et direktiivi 2014/25/EL artikli 34 lõike 1 kohaldamise tingimused ei ole enam täidetud.

3.1. **Piiramatu juurdepääs turule**

(12) Juurdepääs turule loetakse piiramatuks, kui asjaomane liikmesriik on rakendanud vastavad liidu õigusaktid, millega konkreetne sektor või selle osa konkurentsile avatakse, ning kohaldab neid. Kõnealused õigusaktid on loetletud direktiivi 2014/25/EL III lisas, kus postiteenustega seoses on nimetatud ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 97/67/EÜ ([10]).

(13) Taotluse esitaja märkis, ([11]) et Eesti on rakendanud ([12]) ja kohaldanud direktiivi 97/67/EÜ. Seega loetakse juurdepääs asjaomasele turule vastavalt direktiivi 2014/25/EL artikli 34 lõikele 3 piiramatuks.

3.2. **Otsene avatus konkurentsile**

(14) Otsest avatust konkurentsile tuleks hinnata mitme kriteeriumi alusel, millest ükski ei ole iseenesest otsustav. Käesolevas otsuses käsitletud vastavate tegevuste puhul moodustab peamiste turuosaliste turuosa asjaomasel turul ühe kriteeriumi, mida tuleks arvesse võtta. Kuna taotluses käsitletud eri tegevuste tingimused on erinevad, tuleb konkurentsiolukorra uurimisel arvesse võtta asjaomaste turgude erinevat olukorda.

(15) Kõnealust hindamist piiravad siiski kohaldatavad lühikesed tähtajad ja asjaolu, et tuleb lähtuda komisjonile kättesaadavast teabest. Kõnealune teave pärineb kas juba olemasolevatest allikatest või taotluse raames saadud teabest ning seda ei saa täiendada aeganõudvamate meetoditega, sealhulgas eelkõige asjaomaste ettevõtjate avaliku küsitlemisega. Direktiivi 2014/25/EL kontekstis antav hinnang otsese avatuse kohta konkurentsile ei piira järelikult konkurentsiõiguse täielikku kohaldamist.

([10]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 1997. aasta direktiiv 97/67/EÜ ühenduse postiteenuste siseturu arengut ja teenuse kvaliteedi parandamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (EÜT L 15, 21.1.1998, lk 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1997/67/oj).

([11]) Taotluse punkt 72. Vt ka taotluse esitaja 3. septembri 2025. aasta e-kiri.

([12]) Taotluse esitaja kinnitas, et direktiiv 97/67/EÜ võeti algselt Eesti õigusesse üle 2006. aasta postiseadusega (viide: RT I 2006, 18, 142), mis hiljem asendati 2008. aasta postiseadusega (viide: RT I 2008, 53, 297).

(16) Käesolev otsus ei piira konkurentsieeskirjade ega muid valdkondi käsitlevate liidu õigusaktide kohaldamist. Eelkõige ei pruugi kriteeriumid ja metoodika, mille alusel hinnatakse otsest avatust konkurentsile vastavalt direktiivi 2014/25/EL artiklile 34, olla tingimata samad, mida kasutatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 või 102 või nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 ([13]) kohasel hindamisel, nagu on kinnitanud Üldkohus kohtuasjas *Österreichische Post AG vs. komisjon* ([14]).

(17) Käesoleva otsuse eesmärk on teha kindlaks, kas taotluses käsitletud tegevused on turgudel, millele juurdepääs ei ole direktiivi 2014/25/EL artikli 34 tähenduses piiratud, avatud konkurentsile sel määral, et ka juhul, kui puudub direktiivis 2014/25/EL sätestatud üksikasjalikel hanke-eeskirjadel põhinev kord, on tagatud, et asjaomase tegevusega seotud riigihanked korraldatakse läbipaistval ja mittediskrimineerival viisil, tuginedes kriteeriumidele, mis võimaldavad ostjatel kindlaks teha kokkuvõttes majanduslikult kõige soodsama lahenduse.

3.2.1. *Postiteenused (riigisisesed ja rahvusvahelised postipakkide tavapärase kättetoimetamise teenused)*

3.2.1.1. Turu määratlus

3.2.1.1.1 Tooteturu määratlus

(18) Komisjon on oma varasemates otsustes ([15]) eristanud riigisiseseid ja rahvusvahelisi postipakkide kättetoimetamise teenuseid. Komisjon leidis, et riigisiseseid postipakkide kättetoimetamise teenuseid osutavad riigisisest jaotusvõrku omavad ettevõtted, samas kui rahvusvaheline pakivedu hõlmab postipakkide vastuvõtmist nende veoks ja kättetoimetamiseks välismaal ning seda pakuvad ettevõtted, kellel on juurdepääs sihtriikide võrkudele. Taotluse esitaja seisukoht on kooskõlas komisjoni praktikaga. Eelkõige väidab taotluse esitaja, et Eestis kasutatakse nii riigisiseste kui ka rahvusvaheliste postipakkide tavapärase kättetoimetamise teenuste osutamisel sama riiklikku taristut – peamiselt pakiautomaatide võrgustikku. Need võrgustikud osutavad automaatse pakkide kogumise ja kättesaamiskohtade terviksüsteemidele kõikjal Eestis, mis ei kuulu Eesti Posti universaalteenuse osutamise kohustuse raames pakutavasse võrgustikku ([16]). See tähendab, et Eestis võidakse postipakid (sh eriti väiksed postipakid) vastu võtta postkontorite võrgu kaudu ja seejärel pakiautomaatide võrgustiku kaudu kätte toimetada (tingimusel et paki päritoluriik seda lubab) ([17]). Erinevalt riigisisestest postipakkide kättetoimetamise teenusest on rahvusvaheliste postipakkide kättetoimetamise teenuste puhul tõepoolest vaja lisaks ettevõtjate vahelisi kokkuleppeid, et osutada piiriüleseid teenuseid ([18]). Kuigi enamik Eestis tegutsevaid turuosalisi kasutab Balti riikide piires postipakkide jaoks oma võrgustikke, siis rahvusvaheliste saadetiste jaoks on neil vaja juurdepääsu kolmandate poolte võrgustikele ([19]).

([13]) Nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜ ühinemismäärus) (ELT L 24, 29.1.2004, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj).

([14]) 27. aprilli 2016. aasta kohtuotsus *Österreichische Post AG vs. komisjon*, T-463/14, ECLI:EU:T:2016:243, punkt 28. Vt ka direktiivi 2014/25/EL põhjendus 44.

([15]) Komisjoni 29. novembri 2024. aasta rakendusotsus (EL) 2024/3224, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL artikli 34 kohaldatavust lepingute suhtes, mis sõlmitakse teatavate posti- ja muude teenuste osutamisega seotud tegevuste kohta Slovakkias (ELT L, 2024/3224, 23.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/3224/oj); komisjoni 7. juuni 2023. aasta rakendusotsus (EL) 2023/1228, milles käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL artikli 34 kohaldatavust lepingute suhtes, mis sõlmitakse seoses postipakkide kättetoimetamise kiirteenuste osutamisega Leedus (ELT L 160, 26.6.2023, lk 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1228/oj); komisjoni 27. mai 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/737 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL artikli 34 kohaldatavuse kohta teatud postiteenustega seotud tegevuste sooritamiseks sõlmitud lepingute suhtes Taanis (ELT L 172, 3.6.2020, lk 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/737/oj); komisjoni 12. juuli 2019. aasta rakendusotsus (EL) 2019/1204, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL kohaldatavust lepingute suhtes, mis sõlmitakse teatavate posti- ja muude teenuste osutamisega seotud tegevuste kohta Horvaatias (ELT L 189, 15.7.2019, lk 75, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2019/1204/oj). Vt ka juhtum COMP/M.5152 – Posten AB/Post Danmark A/S, 21.4.2009, punkt 54.

([16]) Taotluse punktid 34–35.

([17]) Taotluse punkt 40.

([18]) Taotluse punkt 34.

([19]) Taotluse punkt 35.

(19) Ka varasemates otsustes ([20]) oli komisjon seisukohal, et postipakkide (riigisiseste ja rahvusvaheliste) kättetoimetamisteenuste turgu saab jaotada kiirpostiteenuste turuks ja tavapostiteenuste turuks. Käesoleval juhul võetakse arvesse, et kiirpostiteenused on kiiremad ja usaldusväärsemad kui tavapärased teenused, et nende teenuste puhul on vaja erinevat infrastruktuuri ning et kiirpostiteenused hõlmavad täiendavaid lisaväärtusteenuse elemente, nagu postisaadetise asukoha ja liikumise jälgimise võimalus, ja need on tavaliselt kallimad.

(20) Praegusel juhul pakuvad Eesti postiteenuste osutajate erinevad struktuurid kiir- ja tavaposti kättetoimetamise teenuste pakkumise asendatavuse seisukohast märkimisväärseid võimalusi ([21]). Nii kiir- kui ka tavapostiteenuste puhul kasutatakse sarnaseid logistikavõrgustikke ning kõik postiteenuste osutajad kasutavad kiir- ja tavapostisaadetiste veoks sama võrgustikku. Sellega seoses on kõik kättetoimetamisahela põhietapid, nagu kogumine ja kohaletoimetamine, sorteerimine, perroonikäitlus ja tollivormistus, enamiku kiir- ja tavapostiteenuste puhul samad ([22]). Lisaks pakuvad peamised turuosalised oma klientidele garanteerimata kättetoimetamist järgmise päeva jooksul nii kiir- kui ka tavapostiteenuste puhul ([23]).

(21) Taotluse esitaja rõhutab, et nõudluse poolelt vaadatuna on kogu Eestis (samuti teistes Balti riikides) populaarsed erinevate asustuskeskuste kaubanduskeskustes või nende lähedal paiknevad pakiautomaadid, sest need võimaldavad kliendile kontaktivaba kättetoimetamist ja paindlikkust seoses postipaki saabumise ajaga ([24]). Lisaks pakutakse tarbijatele kättesaadavaid täiendavaid lisaväärtusega teenuste elemente, nagu asukoha ja liikumise jälgimise teenused, peaaegu samal viisil kui kiirpostipakkide ja tavapostipakkide kättetoimetamise teenuste raames ([25]).

(22) Võttes seega aluseks eeltoodu, siis riigisiseste postipakkide kättetoimetamise teenuse osas on taotluse esitaja seisukohal, et selle turu jagamine kiir- ja tavapostiteenuste turuks ei ole asjakohane, kuna nõudluse ja pakkumise poole asendatavuse seisukohast on märkimisväärseid võimalusi ([26]). Taotluse esitaja leiab, et riigisiseste kiir- ja tavaposti kättetoimetamise teenuste jaoks peaks olema ühtne turg. Komisjon nõustub selle seisukohaga ja järeldab, et käesoleva otsuse kohaldamisel kuuluvad kiir- ja tavapostipakkide kättetoimetamise teenused samale turule. Seoses rahvusvaheliste postipakkide kättetoimetamise kiirteenustega leiab taotluse esitaja, et need teenused on konkurentsile avatud, ([27]) aga kuna need teenused on taotlusest välja jäetud, piirdub komisjon oma analüüsis rahvusvaheliste postipakkide tavapärase kättetoimetamise teenustega (punkt 3.2.1.3).

(23) Teatavatel juhtudel võib kaaluda postipakkide kättetoimetamise teenuste turu täiendavat jagamist tarbija- ja ärisaadetisteks (st riigisisesed ja rahvusvahelised postipakkide kättetoimetamise teenused tarbijatele (C2X) ning riigisisesed ja rahvusvahelised postipakkide kättetoimetamise teenused ettevõtjatele (B2X)). Taotluse esitaja sõnul kasutavad kõik äriühingud Eestis riigisiseste postipakkide kättetoimetamise teenuste puhul sama taristut pakkide töötlemiseks ja teenuste osutamiseks tarbijatele (C2X) ning teenuste osutamiseks ettevõtjatele (B2X). Pakid sorteeritakse tsentraalselt ja neil on transpordiks sama liiniveovõrk, mis tähendab, et C2X ja B2X vahel ei ole saadetiste käitlemisel olulisi taristuerinevusi ([28]). Taotluse esitaja arutleb sarnaselt seoses rahvusvaheliste teenustega ja selgitab, et üldjuhul on enamik rahvusvahelisi postipakke seotud e-kaubandusega ja seega kuuluvad need B2X segmendi alla ([29]). Seetõttu järeldab komisjon, et käesoleva otsuse kohaldamisel kuuluvad C2X ja B2X teenused samale turule nii riigisiseste kui ka rahvusvaheliste postipakkide kättetoimetamise teenuste puhul.

([20]) Komisjoni rakendusotsused (EL) 2023/1228 ja (EL) 2020/737, viidatud eespool.
([21]) Ühe teise juhtumi puhul leidis komisjon, et erinevad tegurid loovad pakkumise asendatavuse seisukohast märkimisväärseid võimalusi, ja jõudis seega järeldusele, et kiir- ja tavapostiteenuseid ei ole vaja eristada. Vt sellega seoses komisjoni rakendusotsust (EL) 2024/3224, viidatud eespool.
([22]) Taotluse punkt 54.
([23]) Vt lisateave, mille taotluse esitaja esitas 7. mail 2025.
([24]) Taotluse punktid 65 ja 188.
([25]) Vt lisateave, mille taotluse esitaja esitas 7. mail 2025.
([26]) Taotluse punktid 47–54.
([27]) Taotluse esitaja 11. aprilli 2025. aasta e-kiri.
([28]) Taotluse punkt 190 ja lisateave, mille taotluse esitaja esitas 7. mail 2025.
([29]) Taotluse punkt 102. Vt ka taotluse punktid 185–208 riigisiseste postipakkide teenuste kohta ja punktid 97–112 rahvusvaheliste postipakkide teenuste kohta, kus taotluse esitaja hindab enda turuosa ja oma peamiste konkurentide turuosa suurust.

(24) Mis puudutab kuni 2 kg kaaluva sisuga maksikirjade kättetoimetamise (mis kuulub Eesti Posti osutatava universaalse postiteenuse alla) võimalikku eristamist rahvusvaheliste postipakkide tavapärase kättetoimetamise teenustest, siis kasutatakse taotluse esitaja andmetel ligikaudu [95–100] % maksikirjadest veebis ostetud kaupade kättetoimetamiseks ([30]). Need kogused tulenevad peamiselt suurte (valdavalt Hiinas asuvate) kaubandusettevõtjate rahvusvahelisest müügist, samas kui riigisisese turu müügikogused on marginaalsed (vähem kui [0–5] %) ([31]). Kuigi need tooted on taotluse esitaja sõnul ([32]) liigitatud Ülemaailmse Postiliidu võrgustiku kasutamise tõttu maksikirjadeks, tuleks neid *de facto* pidada postipakkideks ja alternatiiviks eriti väikestele pakkidele, mida pakuvad sellised ettevõtjad, nagu SmartPosti ja DPD ([33]). Mõlemad teenused on saadetise suuruse ja funktsionaalsuse poolest sarnased ning hinnatasemed on tavaliselt võrreldavad ([34]).

(25) Tarbija seisukohast vaadeldes, eriti väikeste e-kaubanduse toodete puhul, on jälgitavate maksikirjade kättetoimetamisel saadavad kogemused suures osas samasugused kui väikeste pakkide kättetoimetamisel ([35]). See hõlmab sarnast kättetoimetamiskiirust, klientide teavitamist ja jälgimise võimalikkust. Isegi juhul, kui maksikirjade hinnad on universaalteenuse osutamise kohustuse raames reguleeritud, ei kõrvalda see eriti väikestelt postipakkide teenuselt konkurentsisurvet, nagu näitab nende teenuste puhul Eesti Posti osatähtsuse kahanemine (vt punkt 3.2.1.4). Pealegi käideldakse maksikirju nüüd sageli selliste täiustatud logistikavõrgustike kaudu nagu PRIME Tracked ja IPC INTERCONNECT, ([36]) mis pakuvad saadetiste jälgimist, kindlaksmääratud kättetoimetamisstandardeid ja usaldusväärset teenust, mis on sarnane tavapostipakkide võrgustikelt oodatava teenusega. Selle tulemusena on rahvusvahelised maksikirjad tarbija seisukohast nüüd võrreldavaks võimaluseks e-kaubandusest ostmisel ([37]).

(26) Sellegipoolest osutab eeltoodu pigem kuni 2 kg kaaluva sisuga maksikirjade lisamisele samasse kategooriasse eriti väikeste postipakkidega kui nende lisamisele rahvusvaheliste postipakkide tavapärase kättetoimetamise teenuste üldkategooriasse. Seepärast järeldab komisjon käesoleva otsuse kohaldamisel, et maksikirju ja eriti väikseid postipakke tuleks käsitada sama turu osana. Puudub vajadus kindlaks määrata, kas maksikirjade ja eriti väikeste postipakkide kättetoimetamine on sama turu osa kui muude postipakkide rahvusvaheline tavapärane kättetoimetamine või eraldi turu osa, sest analüüsi tulemus ei muutu kummagi tooteturu määratluse alusel (vt punkt 3.2.1.3 ja 3.2.1.4) ([38]).

3.2.1.1.2. Geograafilise turu määratlus

(27) Taotluse esitaja sõnul tuleks nii riigisiseste kui ka rahvusvaheliste postipakkide kättetoimetamise teenuste asjaomase geograafilise turuna määratleda riigisisene turg, mis hõlmab Eesti territooriumi ([39]).

(28) Oma varasemates otsustes ([40]) on komisjon olnud seisukohal, et riigisiseste ja rahvusvaheliste postipakkide kättetoimetamise teenuste turud ja nende mis tahes segmendid, olenemata riigisiseste ja rahvusvaheliste teenuste erinevusest, on oma ulatuselt riigisisesed. Taotluse esitaja seisukoht on kooskõlas komisjoni praktikaga.

(29) Kuna miski ei osuta sellele, et geograafilise turu ulatus oleks teistsugune, võib käesoleva otsuse kohaldamisel ja ilma ELi konkurentsiõigust piiramata teha järelduse, et riigisiseste ja rahvusvaheliste postipakkide kättetoimetamise teenuste geograafiline ulatus piirdub Eesti territooriumiga.

([30]) Taotluse punkt 37.
([31]) Taotluse esitaja 29. augusti 2025. aasta e-kiri.
([32]) Taotluse esitaja 29. augusti ja 5. septembri 2025. aasta e-kirjad.
([33]) Need ettevõtjad ei paku maksikirja teenust. Taotluse punkt 83, tabelid 1 ja 2 ning punkt 84, kus taotluse esitaja selgitab järgmist: „[…]“.
([34]) Taotluse punkt 42.
([35]) Vt lisateave, mille taotluse esitaja esitas 18. ja 27. juunil 2025 ning 29. augustil ja 5. septembril 2025.
([36]) Vt lisateave, mille taotluse esitaja esitas 18. juunil 2025.
([37]) Vt lisateave, mille taotluse esitaja esitas 27. juunil 2025.
([38]) Vt lisateave, mille taotluse esitaja esitas 29. augustil ja 5. septembril 2025.
([39]) Taotluse punktid 61 ja 65.
([40]) Vt nt komisjoni rakendusotsused (EL) 2024/3224 ja (EL) 2019/1204, mõlemad viidatud eespool. Vt ka juhtum COMP/M.5152 – Posten AB/Post Danmark A/S, 21.4.2009, punktid 66 ja 74.

3.2.1.2. Riigisisesed postipakkide kättetoimetamise (tava- ja kiirpostiteenused) teenused – turuanalüüs

(30) Alates 2023. aastast on riigisiseste postipakkide kättetoimetamise teenuste turul olnud 21 aktiivset teenuseosutajat, ([41]) sealhulgas riiklike postiettevõtjate, nagu DPD ja SmartPosti tütarettevõtjad.

(31) Taotluse esitaja esitatud teabe kohaselt oli Eesti Posti turuosa väärtuse poolest selles turusegmendis 2022. aastal [20–25] %, 2023. aastal [20–25] % ja 2024. aastal [15–20] % ([42]).

(32) Eesti Posti peamiste konkurentide turuosad on väärtuse poolest ajavahemikus 2022. kuni 2024. aastani järgmised: 2022. aastal DPD [15–20] %, SmartPosti [10–15] %, Venipak [10–15] %, Jet Express [5–10] %. 2023. aastal on turuosad järgmised: DPD [15–20] %, SmartPosti [10–15] %, Venipak [10–15] %, Jet Express [5–10] %. Eesti Posti peamiste konkurentide turuosad jagunevad 2024. aastal järgmiselt: DPD [15–20] %, SmartPosti [10–15] %, Venipak [10–15] %, Jet Express [5–10] % ([43]).

(33) Taotluse esitaja esitatud teabe kohaselt oli Eesti Posti turuosa mahu poolest 2022. aastal [20–25] %, 2023. aastal [20–25] % ja 2024. aastal [20–25] % ([44]).

(34) Eesti Posti peamiste konkurentide turuosad on mahu poolest ajavahemikus 2022. kuni 2024. aastani järgmised: 2022. aastal DPD [15–20] %, SmartPosti [10–15] %, Venipak [10–15] %, Jet Express [5–10] %. 2023. aastal on turuosad järgmised: DPD [15–20] %, SmartPosti [10–15] %, Venipak [5–10] %, Jet Express [5–10] %. Eesti Posti peamiste konkurentide turuosad jagunevad 2024. aastal järgmiselt: DPD [15–20] %, SmartPosti [10–15] %, Venipak [5–10] %, Jet Express [0–5] % ([45]).

(35) Eesti Posti turuosa on viimase kolme aasta jooksul veidi vähenenud, vastupidiselt tema peamiste konkurentide turuosadele, mis on sageli veidi kasvanud. Selle tulemusena on Eesti Posti ja tema peamiste konkurentide vaheline erinevus aastate jooksul kahanenud. See muutus kinnitab veelgi, et Eesti Post on üha enam konkurentsisurve all. Lisaks kinnitab asjaolu, et 26 % koguturust on nii väärtuse kui ka mahu poolest reserveeritud teistele väiksematele postiettevõtjatele, et tegevus on konkurentsile avatud.

(36) Taotluse esitaja esitatud teabe põhjal ei ole erinevalt traditsioonilistest postiteenustest, mille puhul on nõutav tegevusluba, riigisiseste postipakkide kättetoimetamise teenuste osutamiseks vaja tegevusluba ([46]). Kuigi äriühingud on kohustatud teatama Eesti Konkurentsiametile oma äritegevuse alustamisest, väidab taotluse esitaja, et teatamisprotsess on üsna lihtne ega loo takistusi turule siseneda soovivatele ettevõtjatele ([47]). Näiteks hiljuti Eesti turule sisenenud postiettevõtja Unisend Eesti OÜ registreerimine 2023. aastal näitab, et turule sisenemine on üsna sujuv protsess ([48]).

([41]) Taotluse punkt 181.
([42]) Taotluse punkt 200, tabel 9 ning lisateave, mille taotluse esitaja esitas 13. mail 2025.
([43]) Taotluse punkt 200, tabel 9 ning lisateave, mille taotluse esitaja esitas 13. mail 2025.
([44]) Taotluse punkt 200, tabel 10 ning lisateave, mille taotluse esitaja esitas 13. mail 2025.
([45]) *Samas*.
([46]) Taotluse punkt 27.
([47]) Taotluse punkt 25.
([48]) Taotluse punkt 182 ja lisateave, mille taotluse esitaja esitas 30. aprillil 2025.

(37) Taotluse esitaja esitatud teabe põhjal on turule sisenemise kogukulud hinnanguliselt 1–1,5 miljonit eurot ([49]). Taotluse esitaja sõnul lihtsustaks Eesti suhteline geograafiline väiksus ja hästi väljaarendatud taristu uute konkurentide jaoks konkurentsivõimelise võrgu ülesehitamist mõistliku aja jooksul, mis on hinnanguliselt kolm kuni kuus kuud ([50]). Taotluse esitaja sõnul võivad uued konkurendid kasutada turule sisenemisel etapiviisilist lähenemisviisi, keskendudes esialgu tihedalt asustatud linnapiirkondadele (nt Tallinn, Tartu), mis võimaldab neil vältida kulusid, mis on seotud maapiirkondade teenindamisega turu hõlvamise varajases etapis, ning seejärel saavad nad vastavalt äritegevuse kasvule laiendada oma haaret ([51]).

(38) Taotluse esitaja väitis, et Unisend Eesti OÜ turule sisenemist 2023. aastal peeti teguriks, mis suurendab konkurentsi sellel turul veelgi. Taotluse esitaja esitatud teabe põhjal käitas Unisend Eesti OÜ alates 2025. aasta aprillist 173 pakiautomaati kogu Eestis, ([52]) mis kinnitab üldist ekspansiivset suundumust.

(39) Võttes arvesse eespool kirjeldatud tegureid, leiab komisjon käesoleva otsuse kohaldamisel ja ilma et see piiraks konkurentsiõiguse kohaldamist, et riigisiseste postipakkide kättetoimetamise tava- ja kiirteenuste osutamisega seotud tegevus Eestis on konkurentsile otseselt avatud. Kuna direktiivi 2014/25/EL artikli 34 tingimused on täidetud, saab järeldada, et direktiivi 2014/25/EL ei kohaldata lepingute suhtes, mille eesmärk on võimaldada riigisiseste postipakkide kättetoimetamise teenuste osutamisega seotud tegevust Eestis.

3.2.1.3. Rahvusvahelised postipakkide tavapärase kättetoimetamise teenused – turuanalüüs

(40) Taotluse esitaja esitatud teabe kohaselt on sellel turul üheksa aktiivset teenuseosutajat, kaasa arvatud riiklike postiettevõtjate, nagu DPD ja SmartPosti tütarettevõtjad, kusjuures vähemalt viiel neist on üle 10 % turuosa ([53]). Samuti ei ole riigisisesele turule sisenemisel õiguslikke ega regulatiivseid tõkkeid, nagu näitab Eesti turule sisenenud postiettevõtja Unisend Eesti OÜ registreerimine 2023. aastal, ([54]) ning rahvusvaheliste postipakkide tavapärase kättetoimetamise teenuste osutamiseks ei nõuta tegevusluba ([55]).

(41) Kui rahvusvaheliste postipakkide tavapärase kättetoimetamise teenuste määratlusest jätta välja maksikirjad ja eriti väiksed postipakid, oli taotluse esitaja esitatud teabe kohaselt Eesti Posti turuosa väärtuse poolest 2022. aastal [10–15] %, 2023. aastal [20–25] % ja 2024. aastal [15–20] % ([56]).

(42) Eesti Posti peamiste konkurentide turuosad on väärtuse poolest ajavahemikus 2022. kuni 2024. aastani järgmised: 2022. aastal DHL [20–25] %, TNT/Fedex [20–25] %, DPD [15–20] %, SmartPost [10–15] %, EKLT/UPS [5–10] %, Venipak [0–5] %. 2023. aastal on turuosad järgmised: TNT/Fedex [20–25] %, DHL [15–20] %, DPD [10–15] %. SmartPosti [10–15] %, EKLT/UPS [5–10] %, Venipak [5–10] %. Eesti Posti peamiste konkurentide turuosad jagunevad 2024. aastal järgmiselt: TNT/Fedex [20–25] %, DHL [15–20] %, DPD [15–20] %, SmartPosti [10–15] %, Venipak [5–10] %, EKLT/UPS [5–10] % ([57]).

(43) Taotluse esitaja esitatud teabe kohaselt oli Eesti Posti turuosa mahu poolest selles turusegmendis 2022. aastal [10–15] %, 2023. aastal [25–30] % ja 2024. aastal [25–30] % ([58]).

([49]) Vt lisateave, mille taotluse esitaja esitas 13. mail 2025.
([50]) Taotluse punkt 223 ja lisateave, mille taotluse esitaja esitas 13. mail 2025.
([51]) Vt lisateave, mille taotluse esitaja esitas 13. mail 2025.
([52]) Taotluse punkt 183 ja lisateave, mille taotluse esitaja esitas 7. mail 2025.
([53]) Taotluse punkt 91.
([54]) Taotluse punkt 182 ja lisateave, mille taotluse esitaja esitas 30. aprillil 2025.
([55]) Taotluse punktid 145 ja 27.
([56]) Vt lisateave, mille taotluse esitaja esitas 18. juunil 2025.
([57]) *Samas.*
([58]) *Samas.*

(44) Eesti Posti peamiste konkurentide turuosad on mahu poolest ajavahemikus 2022. kuni 2024. aastani järgmised: 2022. aastal DHL [15–20] %, TNT/Fedex [20–25] %, DPD [15–20] %, SmartPosti [15–20] %, EKLT/UPS [5–10] %, Venipak [0–5] %. 2023. aastal on turuosad järgmised: TNT/Fedex [15–20] %, DHL [15–20] %, SmartPost [15–20] %, DPD [10–15] %, EKLT/UPS [5–10] %, Venipak [5–10] %. Eesti Posti peamiste konkurentide turuosad jagunevad 2024. aastal järgmiselt: TNT/Fedex [15–20] %, DHL [15–20] %, SmartPosti [10–15] %, DPD [10–15] %, Venipak [5–10] %, EKLT/UPS [5–10] % ([59]).

(45) Analüüsi ei muuda see, kui maksikirju ja eriti väikseid postipakke käsitatakse sama turu osana. Eesti Posti turuosad rahvusvaheliste postipakkide tavapärase kättetoimetamise teenuste turul, kui selle määratlusse lisada maksikirjad ja eriti väiksed postipakid, on järgmised: aastal 2021 mahu poolest [35–40] % ja väärtuse poolest [20–25] %; aastal 2022 mahu poolest [25–30] % ja väärtuse poolest [15–20] %; aastal 2023 mahu poolest [30–35] % ja väärtuse poolest [20–25] % ([60]). Kui võrrelda Eesti Posti turuosi kahe lähima konkurendiga, oli DPD (keskmine) turuosa mahu poolest ligikaudu [10–15] % ja väärtuse poolest [15–20] % ning SmartPosti (keskmine) turuosa mahu poolest [10–15] % ja väärtuse poolest [10–15] % ([61]). Teised tugevad konkurendid samal turul on sellised eraettevõtjad nagu TNT/Fedex, mille (keskmine) turuosa samal perioodil oli mahu poolest [15–20] % ja väärtuse poolest [15–20] %, või DHL, mille turuosa oli mahu poolest [15–20] % ja väärtuse poolest [15–20] % ([62]).

(46) Need andmed näitavad, et rahvusvaheliste postipakkide tavapärase kättetoimetamise teenuste osutamine on Eestis üsna konkurentsivõimeline.

(47) Võttes arvesse selles punktis kirjeldatud tegureid, leiab komisjon käesoleva otsuse kohaldamisel ja ilma et see piiraks konkurentsiõiguse kohaldamist, et rahvusvaheliste postipakkide (sissetulevad, väljuvad) tavapärase kättetoimetamise teenuste osutamisega seotud tegevus Eestis on konkurentsile otseselt avatud. Kuna direktiivi 2014/25/EL artikli 34 tingimused on täidetud, saab järeldada, et direktiivi 2014/25/EL ei kohaldata lepingute suhtes, mille eesmärk on võimaldada rahvusvaheliste postipakkide (sissetulevad, väljuvad) tavapärase kättetoimetamise teenuste osutamisega seotud tegevust Eestis.

3.2.1.4. Maksikirjad ja eriti väiksed postipakid – turuanalüüs

(48) Selles punktis analüüsitakse taotluse esitaja hinnanguid aluseks võttes asjaomaste turuosaliste turuosi, ([63]) kusjuures maksikirju ja eriti väikseid postipakke määratletakse rahvusvaheliste postipakkide tavapärase kättetoimetamise teenuste omast eraldi turuna.

(49) Taotluse esitaja väitis, et Eesti Posti maksikirjade turuosad on märkimisväärselt kahanenud. Näiteks 2021. aastal käitles Eesti Post ligikaudu 4,5 miljonit maksikirja ([20–25] % mahu poolest ja [10–15] % väärtuse poolest), samas kui see arv langes 1,6 miljoni maksikirjani 2023. aastal ([5–10] % mahu poolest, vähem kui [0–5] % väärtuse poolest [1–5] miljoni euro tasemel) ja 1,3 miljoni maksikirjani 2024. aastal, mis tähendab ligikaudu 71 % vähenemist ([64]). Taotluse esitaja sõnul tuleneb Eesti Posti puhul vähenemine peamiselt muutustest tarbijate eelistustes. Eelkõige väidab taotluse esitaja, et tarbijad eelistavad üha enam väikseid pakke, mida saab saata ja vastu võtta pakiautomaatide kaudu, mis on juurdepääsetavamad ja sageli kättesaadavad ööpäevaringselt, ning pakuvad traditsioonilistest kättetoimetamisviisidest paindlikumaid kättesaamisvõimalusi ([65]).

([59]) *Samas*.
([60]) Taotluse tabel 3 ja 4.
([61]) Taotluse tabel 3 ja 4.
([62]) *Samas*.
([63]) Vt selgitus taotluse esitaja 29. augusti 2025. aasta e-kirjas: „[…]“.
([64]) Vt lisateave, mille taotluse esitaja esitas 27. juunil ja 29. augustil 2025.
([65]) *Samas*.

(50) Taotluse esitaja andmete põhjal on Eesti Posti puhul eriti väikeste postipakkide osatähtsus natuke kahanenud ligikaudu 5,7 miljonilt (mahu poolest [30–35] % ja väärtuse poolest [10–15] %) 2021. aastal ligikaudu 5,3 miljonini (mahu poolest [25–30] % ja väärtuse poolest [5–10] %) 2023. aastal ([66]). Võrdluseks on Eestis kahe teise eriti väikeste postipakkide teenuse osutaja (st SmartPosti/Itella ja DPD) turuosa püsinud stabiilsena, mis on samal perioodil SmartPosti/Itella puhul keskmiselt [10–15] % mahu poolest ja [5–10] % väärtuse poolest ja DPD puhul [10–15] % mahu poolest ja [5–10] % väärtuse poolest ([67]).

(51) Põhjendustes 49 ja 50 osutatud andmed näitavad, et võrreldes teiste postiettevõtjatega, kes on endiselt tugevad konkurendid, Eesti Posti turuosa aastatel 2021–2023 kahanes. Nagu kirjeldatud põhjenduses 38, toob uue postiettevõtja Unisend Eesti OÜ turule sisenemine sinna veelgi rohkem dünaamikat.

(52) Võttes arvesse selles punktis kirjeldatud tegureid, leiab komisjon käesoleva otsuse kohaldamisel ja ilma et see piiraks konkurentsiõiguse kohaldamist, et maksikirja ja eriti väikeste postipakkide teenuste osutamisega seotud tegevus on Eestis konkurentsile otseselt avatud. Kuna direktiivi 2014/25/EL artikli 34 tingimused on täidetud, võib järeldada, et direktiivi 2014/25/EL ei kohaldata lepingute suhtes, mille eesmärk on võimaldada eespool nimetatud tegevust.

3.2.2. *Muud teenused kui postiteenused*

(53) Trükkimis- ja pakendamisteenuseid pakutakse kõikjal masspostitusteenuste paketi osana. Teenus sisaldab muu hulgas dokumentide vastuvõtmist, trükkimist, ümbrikusse panekut ja voltimist ning pakendamist. Kulutasuvuse suurendamiseks tellivad ettevõtjad selliseid sisemisi protsesse sageli kolmandatelt isikutelt.

(54) Taotluse esitaja esitatud teabe ([68]) põhjal ja võttes arvesse komisjoni varasemaid otsuseid, ([69]) on asjaomane tooteturg määratletud kui postisaadetiste trükkimise ja pakendamisega seotud teenuste turg. Taotluse esitaja seisukoht on kooskõlas komisjoni praktikaga ([70]).

(55) Komisjoni varasemate otsuste kohaselt on trükkimis- ja pakendamisteenuste turg põhimõtteliselt riigisisene. Esiteks toimub trükkimine riigisiseselt, kuigi mõnel juhul toimub see ka teises riigis. Teiseks on hinnatase liikmesriigiti erinev. Kolmandaks asub enamik teenuse kasutajatest ja võimalikest kasutajatest samas riigis, kuna see võimaldab optimeerida siseprotsesse ja vähendada kulusid ([71]). Taotluse esitaja soovitatud muude teenuste kui postiteenuste määratlus on kooskõlas komisjoni praktikaga ([72]). Kuna ei ole põhjust eeldada turu teistsugust geograafilist ulatust, on trükkimis- ja pakendamisteenuste geograafiline turg käesoleva otsuse tähenduses riigisisene.

([66]) Taotluse esitaja 29. augusti ja 5. septembri 2025. aasta e-kirjad.
([67]) Taotluse esitaja 29. augusti ja 5. septembri 2025. aasta e-kirjad. Nagu märgitud joonealuses märkuses 33, ei paku need postiettevõtjad maksikirja teenust.
([68]) Taotluse punkt 55.
([69]) Näiteks komisjoni 4. juuli 2016. aasta rakendusotsus (EL) 2016/1195 teatavate Poola kullerteenuste ja muude teenuste kui postiteenuste väljajätmise kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL (milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ) kohaldamisalast (ELT L 197, 22.7.2016, lk 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2016/1195/oj).
([70]) Taotluse punkt 56.
([71]) Rakendusotsus (EL) 2016/1195.
([72]) Taotluse punkt 67.

3.2.2.1. Trükkimis- ja pakendamisteenused – turuanalüüs

(56) Eesti Postil, kes on ainus teenuseosutaja, kelle suhtes kohaldatakse Eesti trükkimis- ja pakendamisteenuste turul riigihanke-eeskirju, oli 2022. aastal [25–30] %, 2023. aastal [30–35] % ja 2024. aastal [30–35] % turuosa nii väärtuse kui ka mahu poolest ([73]). Taotluse esitaja pikaajalise strateegilise kava osana esitatud teabe põhjal kavatseb Eesti Post 2026. aasta augustiks selle printimis- ja pakendamisteenuse järk-järgult lõpetada. Teenuse kavandatud lõpetamise tõttu ei näe Eesti Post ette märkimisväärseid investeeringuid sellel turul ([74]).

(57) Eesti Posti peamiste konkurentide turuosad on järgmised: Unified Post AS turuosa oli 2022. aastal [55–60] %, 2023. aastal [50–55] % ja 2024. aastal [50–55] % nii väärtuse kui ka mahu poolest; ([75]) Joon OÜ turuosa oli 2022. aastal [10–15] %, 2023. aastal [5–10] % ja 2024. aastal [10–15] % nii väärtuse kui ka mahu poolest ([76]). Lisaks tuleb märkida, et erinevalt Eesti Postist ei kohaldata nende konkurentide suhtes riigihanke-eeskirju, mis annab neile Eesti Posti ees täiendava konkurentsieelise.

(58) Taotluse esitaja esitatud teabe põhjal ei kohaldata asjaomasel trükkimis- ja pakendamisteenuste turul toimuva tegevuse suhtes mingeid regulatiivseid nõudeid, mis piiraksid turule sisenemist ([77]). Lisaks tegutses 2022. aastal 381 äriühingut ärisegmendis, mis liigitati „trükkimiseks ja salvestiste reprodutseerimiseks“. Kuna see segment on laiem kui trükkimis- ja pakendamisteenuste turg, näitab taotluse esitaja sõnul märkimisväärse arvu aktiivsete äriühingute olemasolu selles laiemas ärisegmendis, et sektor on üsna konkurentsivõimeline ja üldiselt ligipääsetav ([78]). Nagu taotluses kirjeldatud, on turule sisenemise kulud hinnanguliselt 150 000–180 000 eurot, mis taotluse esitaja sõnul on piisav, et saavutada vähemalt 10 % suurune turuosa ([79]).

(59) Võttes arvesse selles punktis kirjeldatud tegureid, leiab komisjon käesoleva otsuse kohaldamisel ja ilma et see piiraks konkurentsiõiguse kohaldamist, et trükkimis- ja pakendamisteenuste osutamisega seotud tegevus Eestis on konkurentsile otseselt avatud. Kuna direktiivi 2014/25/EL artikli 34 lõike 1 tingimused on täidetud, võib järeldada, et direktiivi 2014/25/EL ei kohaldata lepingute suhtes, mille eesmärk on võimaldada trükkimis- ja pakendamisteenustega seotud tegevust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Direktiivi 2014/25/EL ei kohaldata võrgustiku sektori hankijate sõlmitavate lepingute suhtes, mille eesmärk on võimaldada järgmiste teenuste osutamist Eestis:

— riigisisesed postipakkide kättetoimetamise (tava- ja kiir)teenused,

— rahvusvahelised postipakkide tavapärase kättetoimetamise teenused,

— maksikirjade ja eriti väikeste postipakkide teenused,

— trükkimis- ja pakendamisteenused.

([73]) Taotluse tabelis 23 on esitatud andmed Eesti Posti ja tema konkurentide turuosade kohta trükkimis- ja pakendamisteenuste turul.
([74]) Vt lisateave, mille taotluse esitaja esitas 25. aprillil 2025.
([75]) Taotluse tabelis 23 on esitatud andmed Eesti Posti ja tema konkurentide turuosade kohta trükkimis- ja pakendamisteenuste turul.
([76]) Eesti Posti ja tema konkurentide turuosad põhinevad Eesti Posti hinnangutel. Samal ajal märgib Eesti Post, et tema turuosa maht on väga sarnane tema turuosa väärtusega (arvutatud Eesti Posti siseandmete põhjal). Täpsemate mahuga seotud turuandmete puudumise tõttu lähtub taotluse esitaja Eesti Posti konkurentide sarnasest olukorrast.
([77]) Taotluse punkt 288.
([78]) Vt lisateave, mille taotluse esitaja esitas 25. aprillil 2025.
([79]) Taotluse punkt 287.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Eesti Vabariigile.

Brüssel, 30. september 2025

Komisjoni nimel
juhtiv asepresident
Stéphane SÉJOURNÉ